

ובהמשך יבואר טעם ההבדל.

הגמרא מביאה ברייתא, ונאמר בה באריכות ראיית רבי עקיבא.

תניא, שנינו: אמר רבי שמעון: כשהלכתי לכפר פאני, מצאני זקן אחד. ואמר לי: אומר היה רבי עקיבא "זריקה מועלת ליוצא"? אמרתי לו: "הן"!

וכשבאתי (193) והרציתי דברים אלו, והם תמיהת הזקן, לפני רבי עקיבא, אמר לי רבי עקיבא: כשאתה מספר לי דברי הזקן, נדמה

שאתה מסכים להם ומפקפק על דברי, ואתה **אי אתה אומר כן?**

והרי המפריש חטאתו ואברה, והפריש אחרת תחתיה, ואחר כך נמצאת הראשונה (194) והרי שתיהן עומדות, מועלין בשתיהן. שחטן והרי דמן מונח בכוסות, מועלין בשתיהן, כל זמן שלא נזרק הדם (195),

נזרק דמה של אחת מהן (196), **אי אתה מודה** ב-2 **שכשם שדמה פוטר את בשרה מן המעילה, כך יפטר (197) בשר חבירתה מן המעילה?**

מאן דאמר היתר זריקה, מודה בנידון זה. שהרי טעמו הוא, כמבואר [ה א] מפני שכל העומד לזרוק כזרוק דמי. ואילו כאן, כיון ששתיהן ראויות לזריקה, ואין עדיפות של אחת על השניה, הילכך, לא שייך לומר ששתיהן עומדות לזריקה, והיות וכל אחת ספק שמא לא יזרוק מדמה, ויהיה אסור לזרוק דמה! אינו בגדר עומד לזרוק.

אבל הקרן אורה מסופק בתירוץ זה. כיון שממה נפשך אין מועלים למאן דאמר היתר זריקה, דאם זו עומדת לזריקה, הרי כבר הגיעה להיתר זריקה, ואם אינה עומדת לזריקה, ותלך לאיבוד כדין חטאות המתות, גם כן אין בה מעילה.

ומוסיף עוד, שלדברי התוס' [הערה 111] שאין כאן משמעות של "עומד לזרוק", אלא, כיון שראוי לזריקה יצאו מכלל "קדשי ה'", אם כן, לכאורה, גם כאן, שתיהן ראויות לזריקה, ולמה מועלין בהם, למאן דאמר "היתר זריקה". וחוזרת קושית הברכת הזבח. והקרן אורה מאריך עוד. ועיי' בהערה 172 בשם השפת אמת.

196. גירסת השיטה מקובצת.

197. גירסת השיטה מקובצת.

193. זו היא גירסת התוס' והם מביאים גירסא אחרת: אמר לו הזקן לרבי שמעון: והלא, הקרבן שיצא פסול הוא! והיאך מרצה הזריקה על הפסול? **וכשבאתי והרציתי דברים אלו, קושית הזקן לפני רבי עקיבא, אמר לי: ואתה אי אתה אומר כן? ! מדוע שתקת לו? וכי אינך סובר כמותי? !** ובגמרתנו גירסא שלישית.

194. נוסח אחר בשיטה מקובצת: **ושחט את שתיהן בבת אחת, אי אתה מודה שכשם שדמה פוטר את בשרה מן המעילה כך יפטר וכו'.** ולפי נוסח זה, שמע רבי אלעזר מן הברייתא, שדברי רבי עקיבא הם בבת אחת דוקא. ולפי נוסח הגמרא, דייק כן רבי אלעזר מלשון "והרי שתיהן עומדות".

195. הקשה הברכת הזבח [וכן כתב בפירושו ב], למה לא פשטו מברייתא זו, כדברי מאן דאמר [לעיל ה א] "היתר אכילה", דאילו למאן דאמר היתר זריקה, כבר יצאו מידי מעילה כבר עתה כשדמן מונח בכוסות.

ובשלמא מדברי המשנה אי אפשר לפשוט כמבואר [הערה 161].

הצאן קדשים דוחה את דבריו, וסובר שאף

זה?

ריש לקיש סבר, שהטעם שהשניה יצאה מידי מעילה, הוא: מפני ששתיהן הן כגוף אחד.

אמר ליה רבי יוחנן לריש לקיש: ואתה אומר (199) כן?! האם עלה על דעתך לומר שהם כגוף אחד?! והלא הפריש את השניה רק לאחריות הראשונה, וכי בשל כך ייפכו להיות כגוף אחד!?

והא ראייה שאינם כגוף אחד: **אילו הפריש שני (200) אשמות לאחריות, שאם יאבד אחד מהן יביא את השני, ושחט את שניהן, וקדם [והקדים] והעלה, על המזבח אימורין של אחד מהן קודם זריקת חבירו (201) ואחר כך זרק דם חבירו, אותו האשם שלא העלה אימוריו, אי אתה מודה שאם עלו האימורין אותו האימורין שלא נזרק דמן, ירדו (202)?!**

אם פטר בשר חבירתה מן המעילה, אף על פי שהוא פסול, דין הוא שיפטור (198) את בשרה שלה עצמה, אף על פי שיצא ונפסל.

על עצם ראית רבי עקיבא, אין ויכוח בגמרא. אלא, על מה שמחלק בין בבת אחת לבין זה אחר זה.

אמר ריש לקיש משום רבי אושעיא: תשובה גנובה, עלומה ומכוסה, השיבו רבי עקיבא לאותו תלמיד, רבי שמעון, ויש להשיב עליה,

כששחטן **בבת אחת, אין, יצאה השניה מידי מעילה, ואילו כששחטן בזה אחר זה, לא יצאה השניה מידי מעילה, והלא דביון דפסול הוא, השניה היא הרי פסולה, מה לי בבת אחת מה לי בזה אחר זה, כשם שבבת אחת מועלת הזריקה לשניה, מפני שנחשבין לזבח אחד וכגוף אחד, כמו כן, בזה אחר**

198. גירסת השיטה מקובצת.

199. גירסת הצאן קדשים.

200. גירסת השיטה מקובצת.

201. גירסת התוס'.

202. כן כתבו התוס' ופירושו המיוחד לרש"י. ומשמע מדבריהם, שרק אם אכן זרק את דם השני, ירדו האימורין, ואילו כל זמן שלא זרק, ועדיין ישנה אפשרות שיזרוק הדם שלו, לא ירד. ומה שהעלה את האימורין לפני הזריקה, אינו מחייב הורדה, כמו שאמר עולא בהמשך הגמרא. והיא שיטת הראב"ד.

כתב הרמב"ם [פרק ג מהלכות פסולי המוקדשין הלכה יג]: הפריש שני אשמות

לאחריות, ושחט את שניהם, וקדם והעלה אימורים של אחד מהם קודם זריקה, הרי אלו ירדו. והשיג הראב"ד: והוא, שזרק דם האחד ולא נזרק דמו של זה.

הראב"ד הבין מסתימת לשון הרמב"ם, שירדו אפילו אם עדיין לא נזרק דם אחד מהן, ועל כך חולק.

ומבאר הכסף משנה, שהרמב"ם אינו חולק, ואף הוא סובר כן, אלא, שהעתיק לשון הגמרא כמנהגו.

אבל הקרן אורה והמרכבת המשנה והאבן האזל, סוברים בדעת הרמב"ם, שעל אף שעדיין לא נזרק דם השני, ירדו האימורין.

וסברתם היא, שעד כאן לא אמר עולא לקמן "אימורין שהעלן לפני זריקת דמן, לא ירדו", אלא בזבח אחד, והדם עומד לזרוק, ואין חסרון בהעלאת האימורין אלא בהקדמתן לפני זריקה.

אותן לפני זריקת דמים, שהן קדושים יותר, קולט אותן המזבח.

הרי שעצם העלאתן לפני זריקת דמים, אינו גורם לחיוב הורדתן, ולמה, אכן, צריך להוריד את אימורי השני שדמו לא נזרק,

ועתה, **אי סלקא דעתך**, אם עלה על דעתך לומר שחד גופא הוא, אמאי אם עלו ירדו! **הא אמר עולא** (203): **אימורי קדשים קלים שהעלה אותן לפני זריקת דם, לא ירדו** (204), מפני שנעשה לחמו של מזבח, והמזבח קולט אותן. וכל שכן אימורי קדשי קדשים שהעלה

וסובר ריש לקיש, שכיון שהם נחשבים לגוף אחד, לדעת רבי עקיבא, ובשעת הזריקה הן עדיין גוף אחד, וזריקת אחד מהן מועילה לשניה, אי אפשר לומר שאיגלאי מילתא למפרע שהם נפרדים זה מזה, אדרבה, בשעת הזריקה הם עדיין גוף אחד, הילכך, לא ירדו. וענה לו רבי יוחנן שאינם כגוף אחד אף בשעת הזריקה, ולכן שפיר אפשר לומר שאיגלאי מילתא למפרע.

203. **במשנת רבי יעקב מביא בשם תוס' רי"ד** [פסחים מהדורא תנינא ג] שדרכו של רבי יוחנן לומר מימרות בשם תלמידיו.

204. **בפירוש המיוחס לרש"י ורבינו גרשום והמהר"א בשיטה מקובצת**, מדגישים שאחר כך אכן זרק הדם. וכן כתב הכסף משנה [פרק ג מהלכות פסולי המוקדשים הלכה י"ג] והקריית ספר בדעת הרמב"ם.

אבל התוס' במסכת זבחים [פג ב] כתבו שאף אם לא נזרק הדם בסוף, כגון שנשפך, לא ירדו האימורין, לדעת רבי שמעון [שם פד א] הסובר שאם נשפך הדם לא ירד. [ועיין בחזון איש, מובא בהערה 202].

והקשו המקדש דוד ולקוטי הלכות [שם] והאחיעזר [חלק ב סימן כו ס"ק ב]: בשלמא לדעת התוס', יש חידוש גדול בדברי עולא, שעל אף שלבסוף לא יזרק הדם, בכל זאת, לא ירדו, אבל לשיטת הראשונים הסוברים, שרק אם זרק הדם לא ירדו, קשה, פשיטא? ולמה ירדו,

אבל אם העלה אימורין בחוסר ודאות שאכן יזרק דמיהן, הוי חסרון בעצם ההעלאה, ואיך יתכן שייעשו "לחמו של מזבח". והאמת היא, שאף רבי יוחנן המקשן על ריש לקיש ומביא ראייה משני אשמות, לעולם לא עלה על דעתו לומר, שריש לקיש סובר שאף אחרי הזריקה הם כגוף אחד. וברור שלכל הדעות, אחרי הזריקה נפרדים זה מזה, הילכך אמר רבי יוחנן ראייתו מ"קדם והעלה" דוקא, ולא לשם דיוק. וכן כתב השיטה מקובצת בשם הר"ר שמואל מוורדין. וכל הדיון הוא: אם ירדו לפני הזריקה.

החזון איש [זבחים סימן יט ס"ק מז] חולק, וסובר שלפני הזריקה, לא ירדו. מפני שלדעתו [ס"ק טו] אם העלה האימורין לפני הזריקה, ואחר כך נשפך הדם ולא תהיה זריקה כלל, גם כן הדין שלא ירדו. מוכח, שאין טעמו של עולא מפני שרק שינה את הסדר, ועדיין עומד לזריקה, אלא, שכך הוא הדין, ובכל אופן נעשה לחמו של מזבח, הלכך, אף אם יעלה האימורים של שניהם, וישפך דמן ולא יזרק לא זה ולא זה, גם כן לא ירדו, אלא, אם לא יישפך ויזרק דם האחד, אז בזריקתו נדחה השני. וכל זמן שלא נזרק האחד אין על השני דין שירד.

ומבאר מחלוקת רבי יוחנן וריש לקיש: ברור שאם היינו מחשיבין אותן כנפסלו עתה לאחר זריקת דם השני, היה דינן ב"לא ירד", מפני שנעשו לחמו של מזבח, כנ"ל, כאילו נשפך דמן. אלא, שאפשר לומר, שעתה איגלאי מילתא למפרע שהעלאתו היתה שלא כדין, ולא היה ראוי למזבח, ולכן, "ירד".

ולמה לא נעשה לחמו של מזבח, לדברין שהם כגוף אחד?

ואם אפילו באשמות, אינם כגוף אחד, כל שכן חטאות שהן קדושים יותר.

אלא, ודאי שני גופין הם, והטעם לחלק בין בת אחת לזה אחר זה, הוא: שבבת אחת, ושתיהן מונחות בכוסות, ורצה מזה זורק ורצה מזה זורק, נמצא שעתה בזריקה זו מוציא אותן מידי מעילה, מה שאין כן בזה אחר זה, וכבר זרק האחת ועתה מקבל דם השניה, אין זריקת זו מועילה לשניה (205).

אישתיק ריש לקיש שתק!

אמר רבי יוחנן: קצצתינון לרגלוחי דינוקא קצצתי רגלי הינוקא, סתרתני דברי ריש לקיש שהיה צעיר מרבי יוחנן, ולא ידע להשיבו (206).

מתניתין:

המשנה באה לפרט בקדשי קדשים ובקדשים קלים, אימתי מועלין בהם, וכן אימתי חייבין עליהן משום פגול נותר וטמא. וכל המשנה מבוארת כבר בסוגיות הקודמות.

מעשה (207) זריקת (208) דמיה, בקדשי קדשים,

הרי אינו עושה עתה מעשה חדש של הקטרה, והם נקטרין מאיליהן, והקטרה זו הנעשית מאיילה היא הקטרה שלאחר זריקה, ומה החידוש בדברי עולא?

על כן מוכיח המקדש דוד, שהקטרת האימורין אינה מעשה שנעשית מאיילה, אלא ההעלאה למזבח היא מעשה ההקטרה. לפיכך, היא עולה על הדעת לומר, שכיון שמעשה ההעלאה היה לפני זריקה, ייפסל אף לאחריה, ועל כן משמיענו עולא, שמכל מקום לא ירדו.

205. וכתבו התוס': חילוק זה שייך לומר לגבי הדיון אם הזריקה מוציאה מידי מעילה. מה שאין כן לגבי האימורין שיעשו לחמו של מזבח לא שייך לומר כן.

פירוש: אם היינו מגיעים למסקנא שהם גוף אחד, היה שייך לומר שזריקת אחד מהן מועילה לשני גם לגבי הדיון שלא ירדו,

אבל אם נחשבים כשני גופים, אלא שאנו באים לומר שכיון שנשחטו בבת אחת ורצה מזה זורק ורצה מזה זורק, פוטר אחד את השני מן המעילה, סברא זו מועילה רק בנידון של מעילה, אבל בנידון של האימורין "לא חשיבא כל כך

האי טעמא".

ומבאר החזו"ן איש כוונת התוס', דזריקה זו מועילה להקל קדושת השני ולהוציאו מידי מעילה, אבל אינה מועילה להוסיף קדושה שיהיו האימורים כלחמו של מזבח.

ולדברי הגר"ח [הערה 168] מבואר היטיב, זריקה זו אינה נחשבת למתיר, כשם שאינה נחשבת לגבי פיגול נותר וטמא, ולכן אינה מתירה את האימורין למזבח, אף אם עלו, מה שאין כן לגבי הפקעת מעילה, אין צורך למתיר, ודי בכך אם נגמרו העבודות, כנ"ל.

וכיון שהאחד עמד לאחריות השני, ולכן היה "קדשי ה'", ועתה נגמרו חיובן, ממילא פקע משניהם דין מעילה.

206. גירסא אחרת במיוחס לרש"י [על פי השיטה מקובצת]: דינא, והוא שתי מלים: דין קא, זה ריש לקיש העומד לפנינו.

207. גירסת משנה שבמשניות.

208. עיין הערה 161, ולקמן הערה 214.

יש בו להקל ויש בו להחמיר, ואילו מעשה דמים הנעשה בקדשים קלים, כולו להחמיר.

לאחר זריקת דמים, מועלין באימורין, ואין מועלין בבשר.

מיצד?

קדשי קדשים לפני זריקת דמים, מועלין באימוריהן ובבשר, ואין (209) חייבין עליהן משום פגול נותר וטמא.

על זה ועל זה, הבשר והאימורין, חייבין עליו משום פגול נותר וטמא.

נמצא! מעשה דמים בקדשים קלים כולו (211) להחמיר, שעל ידי זריקת הדם באים האימורין לידי מעילה, וחייבים עליו משום פגול נותר וטמא.

לאחר זריקת דמים מועלין באימוריהן, ואין מועלין בבשר, מפני שבזריקה הותר לאכילת כהנים, ויצא מכלל "קדשי ה'".

גמרא:

ועל זה ועל זה, הבשר והאימורין, חייב משום פגול נותר וטמא. האוכל אותם לאחר זריקה, חייב כרת.

קתני, שנינו ברישא לגבי קדשי קדשים: לאחר זריקה "אין מועלין בבשר".

ויש לדייק: מעילה הוא דליכא, האוכל או נהנה מהם אינו עובר על איסור מעילה, הא איסורא איכא, אבל יש איסור לאכלו!

נמצא מעשה דמים בקדשי קדשים, להקל, שעל ידי זריקת הדם יצא הבשר מידי מעילה, ולהחמיר, לחייב עליו משום פגול נותר וטמא (210). ובקדשים קלים כולן להחמיר,

מיצד?

וקשה, אמאי, למה אסור לכהן לאכלו, הא ממנוא דכהן הוא (212)? הרי נאמר במפורש בתורה [ויקרא ז] בכמה מקומות, שהכהנים יאכלוהו.

קדשים קלים לפני זריקת דמים, אין מועלין לא באימורין ולא בבשר, ואין חייבין עליהן משום פגול נותר וטמא.

ומתריצין: לא קשיא, אין לדייק מלשון זו, משום דהתנא נסיב נקט ברישא, לפני הזריקה "מועלין", לכן נסיב נקט בסיפא,

209. גירסת השיטה מקובצת.

"ממונא דכהן הוא", הלא הקושיא היא חזקה יותר, וכי אסור באכילה, הרי התורה ציוותה לכהנים לאכלו.

210. כן כתבו התוס'. ויש לדייק מדבריהם, שהזריקה לא הועילה לאימורין, מפני שהיו אסורין לפניו. ויש לפשוט ספיקת התקנת עזרא לעיל הערה 172.

ועוד מקשה, הלא מבואר בברייתא [פסחים נט ב] שאסור לאכול הבשר לפני הקטרת האימורין, ואם כן, מהי קושיית הגמרא, הלא בודאי אסור באכילה, אף אחר הזריקה.

211. גירסת השיטה מקובצת.

ומתין, שחדא מתורצת בחבירתה. אכן,

212. השפת אמת מעיר, למה אמרה הגמרא

נותר וטמא. לאחר זריקת דמים, מועלין באימוריהן "ואין מועלין בבשר".

ויש לדייק: מעילה הוא דליבא, האוכל או נהנה מהם לאחר זריקת דמים אינו עובר על איסור מעילה, הא איסורא איבא, ואילו אם יאכלם ישראל יעבור על איסור! ואמאי? הא

לאחר הזריקה, לשון "אין מועלין". והלשון הוא לאו דוקא, אלא, מותר לכהנים לאכלו.

ומקשינן: אימא סיפא (213): בקדשים קלים כולחו להחמיר, כיצד? בשר קדשים קלים לפני זריקת דמים, אין מועלין בהן ובאימוריהן, ואין חייבין עליהן משום פיגול

הבשר עדיין אסור באכילה, אלא שהותר בהנאה. ועל כך מקשה הגמרא, וכי למה אסור בהנאה, הלא "ממונא דכהן הוא?" אלא דמדברי התוס' (הערה 214) לא משמע כן, וכן מלשון הגמרא במסקנא "אבל לאכילה". וכדברי השפת אמת כתב האור שמח [פרק שני מהלכות מעילה]. ועוד מבאר שם על פי הצל"ח דחלק הבעלים מותר קודם הקטרה.

213. כתבו התוס' במסכת תמורה [ג א ד"ה לא], דבקדשים קלים לפני הזריקה [כמו שכתב שם הצאן קדשים], על אף שאין מועלין בהם, מכל מקום אסורים בהנאה מדאורייתא. וכתבו שם התוס' "דכהאי גונא אמר מעילה ז ב בשלמי ישראל דלא נהנין דאורייתא אף על גב דאין בהן מעילה". והנה לכאורה לא נאמר בגמרתנו שיש איסור דאורייתא בלי איסור מעילה.

ועיין בשו"ת נודע ביהודה [סוף חלק א] בשם חתנו שהוא איסור דרבנן. מה מקור האיסור דאורייתא? בשיטה מקובצת [מנחות ד ב] מביא בשם הר"מ, שהוא איסור של "בל יחל", הקרבן אסור בהנאה, כיון שנדרו אותו להביאו לקרבן, ולא לצורך אחר.

213. כתבו התוס' במסכת תמורה [ג א ד"ה לא], דבקדשים קלים לפני הזריקה [כמו שכתב שם הצאן קדשים], על אף שאין מועלין בהם, מכל מקום אסורים בהנאה מדאורייתא. וכתבו שם התוס' "דכהאי גונא אמר מעילה ז ב בשלמי ישראל דלא נהנין דאורייתא אף על גב דאין בהן מעילה". והנה לכאורה לא נאמר בגמרתנו שיש איסור דאורייתא בלי איסור מעילה.

האחיעזר [יורה דעה סימן יח אות ה] מקשה: אם כן בכור הקדוש מלידה, ולא נתקדש בקדושת הפה, וממילא אין "בל יחל", וכי יהא מותר בהנאה?

וכשנתבונן, נראה שהתוס' מדייקים מקושיית הגמרא מסיפא דסיפא דהיינו קדשים קלים לאחר זריקה, והגמרא לא הקשתה מרישא דסיפא דהיינו קודם זריקה. וביותר, לדעת רבי יוסי הגלילי הסובר שקדשים קלים הם ממון בעלים, מוכח, שהיה ברור לגמרא שאיסורא מיהא איבא.

האור שמח [פרק ה מהלכות מעילה הלכה טז] מקשה: לשיטת הרמב"ם הסובר שאיסור "בל יחל" עובר רק המדיר עצמו, אם כן, בשופר של שלמים יהיה אסור רק על המדיר. והגמרא לא אמרה שיש חילוק בין המדיר לבין איש אחר, משמע ש"לא יצא" כל השומע?

וכבר הובאה לעיל [הערה 54] דעת המשנה למלך הסובר שהוא איסור דאורייתא.

ועיין [הערה 54] בשם הגרי"ז והגאון מפוניבז', החילוק "לדינא" בין איסור מעילה לאיסור קודש.

וכן כתבו התוס' לקמן יב ב [ד"ה חלב]. ומוכיחים כן מהא דאמר רבא במסכת ראש השנה [כא א]: שופר של עולה, לא יתקע, ואם

ממונא דבעלים הוא?! (214) (215)

ומתוצינן: **אמר רבי חנינא**: אכן, יש לדייק כן מהמשנה, והבשר אסור באכילה, כי המשנה מדברת **ליוצאין**, בקדשי קדשים וקדשים קלים שיצא בשרן לפני הזריקה, וזרק את דמן, ומשנת **רבי עקיבא היא** [בדף הקודם].

וכי (216) **אמר רבי עקיבא** "זריקה מועלת ליוצא", לא אמר, אלא לגבי הדינים שנשנו במשנתנו: הוצאה והבאה לגבי מעילה, וחיוב על פיגול נותר וטמא, ואילו לדין **שריפה**, אין הזריקה מועלת. (217)

214. כתבו התוס': שקלא וטריא זו, הוא אליבא דמאן דאמר "היתר אכילה", ולדבריו מה ששנינו במשנתנו "לאחר זריקה", היינו לאחר הזריקה ממש. לפיכך הקשתה הגמרא, הלא אין שום איסור לאכול, וממון בעלים הוא. אבל למאן דאמר "היתר זריקה", והמשנה מתפרשת "לאחר זריקה", לאחר קבלת הדם, אין שום קושיא, למה אסור לאכול, כי אף על פי שיצא מידי מעילה, עדיין אסור לאכול עד שלא נזרק הדם.

איסור זה [ואינו שייך לאיסור מעילה] מבואר בגמרא [מכות יז]. וכן כתב הרמב"ם [פרק יא מהלכות מעשה הקרבנות הלכה ד]: כל האוכל כזית מבשר הקדשים, אפילו קדשים קלים, קודם זריקת דמם, לוקה. שנאמר: לא תוכל לאכול בשעריך מעשר דגןך תירושך ויצהרך ונדבותיך. לא תוכל לאכול נדבותיך, בשעריך, קודם שזורקין דמן בשערי המקום. מפי השמועה למדו, שזו אזהרה לאוכל תודה ושלמים קודם זריקת דמים. והוא הדין לשאר קדשים בין קלים ובין חמורים. ועיין לעיל הערה 108.

215. כתבו התוס' והפירוש המיוחס לרש"י. אין לתרץ שנקט בסיפא אגב הרישא, כמו שתירצו בקדשי קדשים, כי בשלמא בקדשי קדשים שאמרה המשנה: לפני הזריקה, "מועלין", נקטה באותה לשון: לאחר הזריקה "אין מועלין", למרות שאין אפילו איסור, כדי להשוות הלשונות, אבל בקדשים קלים שלא אמרה המשנה לפני זריקה, "מועלין", אין לה

לומר "אין מועלין", הילכך, משמע, שבאה לומר "אין מועלין", אבל על כל פנים, אסור לאכול. ולכן מקשינן: ולמה אסור לאכול, הרי הוא ממון בעלים?

216. גירסת השיטה מקובצת.

217. לגבי פסולי המוקדשין הכלל הוא: כל שפסולו בגופו, בגוף הקרבן, כגון: פיגול נותר וטמא, ישרף מיד. וכל שפסולו מחמת דבר אחר והקרבן לא נפסל, כגון: נטמאו הבעלים או שמתו, או שנשפך הדם, טעון עיבור צורה. דהיינו, יישאר עד שיפסל בלינה ואז יישרף. לפיכך, "יוצא" שפסולו בגופו, מודה רבי עקיבא שישרף מיד. והחידוש הוא, שאף על פי שרבי עקיבא סובר "זריקה מועלת ליוצא", אינה מועילה לדין שריפה.

והנה, פירוש זה בגמרא הוא למסקנת התוס', אף שהוא דחוק בלשון הגמרא, והתוס' לא הביאו גירסא אחרת.

ובתחילה רצו התוס' לפרש כפשוטה, כפי שפירשו המיוחס לרש"י ורבינו גרשום: כי אמר רבי עקיבא "זריקה מועלת ליוצא", לשריפה, דהיינו שטעון עיבור צורה, והזריקה הועילה לה שלא יקרא "פסולו בגופו", אבל לאכילה לא מרצה, והזריקה לא הועילה להתירו באכילה.

ולפי פירוש זה, אכן יהיה טעון עיבור צורה, ולא יישרף מיד!